

A NSW-i Magyar Szövetség decemberi tanácsülésén Kardos Béla elnöki beszámolójában elhangzott közérdekű események.

Az elmúlt hónapokban sokat temetünk a nemzeti emigráció soraiból:

- Október 15-én, pénteken, vettünk búcsút a 75 élet megért Hahn Gellértől a rookwoodi temető Sacred Heart kápolnájában. A Magyar Ház Szövetkezetnek volt éveken át igazgatója, s a NSW-i Magyar Szövetségben a Trianon Társaságot képviselte, nemzeti ünnepélyeinken pedig zongoraszámokkal gazdagította műsoraink színességét.

- Október 19-én, kedden, Mercz Miklóst búcsúztattuk a rookwoodi Mary Mother of Mercy Catholic Crematorium kápolnájában. A szertartást Breglec Árpád evangélikus lelkész végezte. Miklós a sydneyi magyar társadalom köztisztelőben álló tagjaként, szép kort, 89 évet ért meg. Kitűnt: magyarságtudatban, bajtársiaságban, segítőkészségben, erkölcsi tartásban, a családi kör és a házasság szentségében; művészi hajlama főként a képzőművészet terén mutatkozott meg, festményei a Magyar Ház falát és számos magyar otthon díszítik; zenei képessége a hegedű játéka révén bontakozott ki, sok kellemes órát nyújtva számunkra, mind a Magyar Ház rendezvényein, mind privát társaságokban.

- December 3-án, pénteken, emlék istentisztelet keretében búcsúztunk Nagy Lászlótól a sydneyi magyar közélet 89 éves megélt oszlopos tagjától. Nt. Péterffy Kund végezte a szertartást a rookwoodi temető katolikus krematóriuma kápolnájában. Búcsúbeszédemben az alábbiakban emlékeztem meg Laci bátyánk tevékenységéről:

Kedves Éva, Gergely és gyászoló családtagok! Tisztelt gyászoló gyülekezet! Szomorúan, fájdalommal a szívünkben, de Isten akaratában megnyugodva gyűltünk össze, hogy búcsút vegyünk Nagy Lászlótól, a szeretett férjötől és édesapától, attól a kiváló magyar embertől, aki a sydneyi magyar társadalomnak volt évtizedeken át gyámolítója.

Olyan Magyarországtól elszakított délvidéki, pontosabban újvidéki családból származott, ahol gyerekkorában úgy nőtt föl, azt látta, hogy nagy- szülei, édesapja, nagybátyjai mind, egytől-egyig a Szerbiához ill. később Jugoszláviához csatolt Délvidék őshonos magyarjainak voltak vezető egyéniségei. Akik arra törekedtek, hogy a Magyar Királyságról leszakított országrész magyarjai megmaradjanak öntudatukban, nyelvükben és kultúrájukban őseik örökségében.

Iskoláit Újvidéken végezte, majd Zágrábba került az egyetemre. 1941-ben Délvidék visszakért Magyarországhoz, így közgazdaság-tudományi tanulmányait, Budapesten fejezte be. Ott kapott állást, egy hadiüzemben, szakmai tudása és a német nyelv ismerete folytán. Szerencsésen túlélte a háborút, nem hívták be katonának, felmentést kapott a hadiüzembeni munkája folytán.

A háború végén nyugatra került, s akkor értesült róla, hogy az 1944-45 évi délvidéki atrocitások során a partizánok és az orosz hadsereg öldökléseinek esett áldozatul édesapja és nagybátyja.

Kivándorolt Ausztráliába és már az ötvenes évek elején a Sydney-i magyar közéletben látjuk tevékenykedni:

Közösségi műhely – Sydney

A Regnum Marianum Katolikus Egyesületben és annak Summer Hill-i Házában, ami később mint Magyar Ház Szövetkezet lett regisztrálva az ausztrál hatóságok által. Dr. Földváry Lászlónak volt a jobbkeze, ő látta el a szövetkezet titkári, adminisztrációs feladatait, miután már akkor jól beszélt angolul.

Később családot alapított, élettársat, feleséget kapott Évában és gyerekeket. Megteremtette jó, szakmai állása révén a családi fészket, nevelte gyerekeit. Majd ismét visszatért a magyar közéletbe. A Magyar Ház Szövetkezetnek lett újra titkára, ügyvezető igazgatója, mindenese. Nyugodtan fogalmazhatok úgy, hogy több alkalommal ő mentette meg a Magyar Házat a csőd széléről, közgazdasági felkészültsége, szervező kézsége és rátermettsége folytán.

Kis növése, de hatalmas szíve, óriási energiája folytán ő volt évtizedeken át a Sydneyi Magyar Ház motorja, megtestesítője. Sajnos, tavaly már betegeskedett, lemondott tisztségéről, és így nem ő vehette át – a Magyar Nyelv Évében –, a Magyarországról érkezett Kazicz Ferenc bronzba formált emléktábláját, amit a magyar nyelv és kultúra ápolása elismerésül kapott a Magyar Ház. A Sydney-i magyar szervezeteknek otthont, hagyományörző ténykedésüknek lehetőséget nyújtó intézmény, messzemenően Nagy László tevékenységével érdemelte ki ezt a megtisztelő magyarországi elismerést.

A New South Walesi Magyar Szövetség vezetősége és tagszervezetei nevében hálátelt szívvel mondom köszönetet Nagy Lászlónak – a Jóisten által különleges adottságokkal megáldott honfitásunknak –, azért a sok jóért, amit életében a magyarságért tett, és búcsúzik tőle földi pályafutása végén Jókai szavaival: „A halál minden élet titkának a megfejtője.” Erre a titokra igyekeztem rámutatni. Isten veled Laci bátyám. Emléked örökre megőrizzuk.

Az elmúlt két hónap

eseményeiről a következő beszámolót tudom nyújtani:

- Október 24-én, vasárnap, a Független Magyar Szabadságharcos Szövetséggel közösen jól sikerült megemlékezést rendeztünk 1956 eseményei emlékére. Részletes beszámoló olvasható a Magyar Élet november 4-i számában.

- Október 29-én, pénteken, du. 5 órakor részt vettünk feleségemmel a StudioW kiállító termeiben bemutatásra került „World apart” elvezetésű képzőművészeti kiállításon, ahol Ilosvay Gusztáv vaskovács szobor-művei és Michael Young aboriginal ihletettséggel festményei kerültek bemutatásra. Mindkét művész meglepte a kiállításhoz érkezőket egyéni tehetségük sokszínű és újszerű, eredeti ötletekkel gazdagított alkotásaik bemutatásával. A kiállítást Csaba Gábor Canberra-i nagykövetségünk nyitotta meg.

- November 1-én, hétfőn, Horváth Olga pénztárosunkkal együtt elintéztük a CBA bankban annak az \$5000-os bankcsekknek a kiállítását, amit vittem magammal Magyarországra, és átadtam a Devecser-i és Kolontár-i plébánosnak, Ft. Mőd Mihály atyának, az ajkai katasztrófa folytán, a vörösiszap-ömlés áldozatainak megsegítésére.

- November 3-a és 20-a között, két-két napot úton, a többi Magyarországon töltöttem. Beszámolómat lásd a Magyar Élet elmúlt hetekben megjelent számaiban.

- November 20-án, szombaton érkeztem vissza Sydneybe, és az este már részt vehettem feleségemmel a Magyar Központban rendezett Katalin Bálon, amit a Vigadó Duó, Ernszt Katalin és Nemere László közreműködésével a Magyar Ház Szövetkezet igazgatósága rendezett. Igen nívós műsort nyújtott, és kitűnő hangulatot teremtett, a két kiváló előadóművész. Sajnálhatja, aki nem vett részt a bálon.

- November 21-én, vasárnap, a református istentiszteleten jó volt ismét hallgatni Nt. Péterffy Kund igehirdetését, utána találkozni a Sydney-i gyülekezet tagjaival, és elbeszélgetni az elmúlt hetek „otthoni” és „ittthoni” történéseiről a szeretetvendégségen.

- November 28-án, vasárnap, advent első vasárnapján, úrvacsora osztással egybekötte emlékeztetett bennünket Nt. Péterffy Kund az előttünk álló nagy eseményre: Jézus születésének eljövételére. Aznap volt a Vitézi Rend és a Csendőrségi Közösség szokásos évi összejövetele és ebédje a Magyar Központban. A termet megtöltő közönség a műsor során elmélyedhetett a hagyományok szellemében, a magyar múlt felidézésében. Beszámoló olvasható a Magyar Életben.

- December 5-én, vasárnap, a Sydney Magyar Kaszinó rendezte meg a Kisebbségi Alappal a szokásos karácsonyi összejövetelét a Magyar Köz-

pontban. A gondnok-házaspár, Kovács Gábor és Krisztina, által készített finom ebéd után, Bárány Tonya köszöntötte az egybegyűlteket a Kaszinó nevében.

A meghirdetett műsort a Magyarországról vendégszereplésre érkezett két kiváló előadóművész, Ernszt Katalin és Nemere László szolgáltatta kitűnő kosztüm-kreációkban: karácsonyi énekek és versek előadásával, majd a műsor második részében „musical”-ok, magyar filmek sláger-számaival és végül közkedvelt magyar operettszámok előadásával. Fergetes jókedvet teremtettek, a közönség együtt énekelte velük a dalokat. Az

előadás után számos fénykép készült a művészekkel, és vásárolták CD-lemezüket, aminek bevétele az ajkai katasztrófa áldozatainak megsegítését fogja szolgálni. Köszönet a kellemes délután megszervezéséért: Papp Ipolyának és Bánki Évának.

- A közösségi műhelybe kívánczik a budavári Magyar Kultúra Alapítvány székházában, november 8-án, Dobos László Kossuth-díjas felvidéki író-politikus 80. születésnapjának megünneplése, amin másik két Kossuth-díjas író-barát: Csoóri Sándor

és Jókai Anna is résztvett. Az ünnepelést az amerikai Lauer Edith és a felvidéki Pogány Erzsébet szervezte. Az irodalmi, társadalmi és politikai élet reprezentánsai közül többen felszólaltak, hogy kifejezzék tiszteletüket a neves író iránt. A szülőföld, Bodrogek nevében Pásztor István, a Lórántffy Zsuzsanna Polgári Társulás (Király-helme) az alábbiakban méltatta:

„Születni lehet jókor, jó helyen, de sokszor a sors úgy hozza, hogy a megszületettnek kezdetektől fogva megpróbáltatások és nehezen megoldható válaszok közül kell választania. Egy ember számára lehet az élet sorvasztó daráló, életkedvet elvevő és a tehetlenségbe taszító, de az eleve tehetőséges, gondolkodó ember számára mindig megtermékenyítő.

Dobos László a Bodrogek termékeny, természeti szépségekben gazdag földjéről szakadt sarja, arról a vidékről származik, amelyet már Ano-

nymus is megénekelte, és amely sokak számára vadregényesnek, idealizáltnak tűnik. Maga Dobos László is elmondta, hogy ez nem volt és ma sem földi paradicsom. Neki sem volt az. Soha nem kímélték a nagyhatalmak hadseregei, amikor átgázoltak a folyók által övezett síkságon. Dobos László is megélte, hogy a 4. ukrán front katonái sem felszabadítóként viselkedtek, hanem megszállóként. Királyhelmeccen, 1944 Mikulás napján nem ajándékot kaptak a gyerekek, hanem apjukat hurcolták el, úgymond háromnapos kicsi munkára – máleny-kij robotra –, gyalog Szambor felé, ahol sokak számára már csak a tömegsír volt a végállomás, többen a Donyec-medence poklát is megérték, és csak a szerencsés kevesek térhettek haza.

A csillagok valóban messze voltak. Itthon is mi várt a hazatértekre és itt maradtokra? Megbélyegzés, kirekesztés, olykor kitelepítés, csak azért lettek földönfutókká, egy szál ingben, mert olyan ősöktől származtak, akik megőrizték magyar nyelvüket a szláv tengerben. Ez volt a legnagyobb bűnük. Évtizedek teltek el, és erről csak suttonni volt szabad.

Ezért volt lélegzetelállító az olvadás éveiben a hólepedő alól elővenni Dobos László könyveit, és olvasni a szörnyű tényeket, még ha sorok közé rejtve is, hisz az igazi görcsoldás még sokáig nem következett be.

Az irodalom fegyverének számos változata van, s van aki – mint Dobos László – mesterien tudta használni ezeket az eszközöket. A sors úgy hozta, hogy szeretett szülőföldjét, ahova a rögök odakötik, korán el kellett hagynia, damaszkuszi utak sorát végigjárnia, a keserű megalkuvások luciferi kísértéseivel szembesülni, és választani. Az egykori földönfutó megízlelhette a politikai szerencse forgandó kereké felele ívelő hullámának a hatalom csúcsaihoz átmenetileg közelvívó érzését, és az azt követő megtorlást, emberi megpróbáltatást. Élete azonban – az elmondottak ellenére – nem volt és ma sem Jób útja, hisz volt elég akaratereje, hogy túltegye magát – megedződve – az akadályokon. Életútját tekintve csak elismeréssel tudunk szólni a honi magyar lelkiismeret apostoláról, a politikusról, a szervező emberről, aki nemcsak a saját könyveit írta, hanem szerzők tucatjainak tette lehetővé, hogy műveik közkinccsé váljanak.

Dobos László nyolcvan évesen is a velünk élő közéleti ember, és kívánjuk, hogy termékeny tevékenysége még nagyon sokáig segítse a hazai magyarság öntudatának növelését, megmaradása esélyeit.”

(Felvidék.ma)

Pogány Erzsébet köszönti az ünnepeltet: Dobos László és felesége Éva, Pozsgay Imre, Csoóri Sándor, Balogh Júlia, Jókai Anna, Kardos Béla, Csáky Pál és Muzsnay Árpád.